

Nr 13.

Warszawa, d. 28 marca 1925 r.

Nr 13.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawa, Krak.-Przedmieście 5 m. 4, tel. 114-26. Adres telegr.: „Metalowcy—Warszawa“.

Prenumerata wynosi wraz z przesyłką w kraju: Złp. 4 kwartalnie. Nr. pojedynczy gr. 40.
Członkowie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych otrzymują „PRZEMYSŁ METALOWY“ bezpłatnie.

**SZWEDZKIE
ŁOŻYSKA
KULKOWE**

SKF

**Warszawa
Kopernika 13
Telefon 12-14**

339

Kotły parowe

Kotły wodnorurkowe—sekcyjnalne—wysokiej wydajności
do najwyższych ciśnień

Kotły kornwalijskie, płomienicowe,
przegrzewacze, ekonomajzery,

Paleniska specjalne

Rusztia ruchome z ciągiem dolnym lub bez ciągu
dla małowartościowego miálu węglowego.

Naprawy kotłów

Fachowo-techniczne porady doświadczonych specjalistów.

**STOCZNIA GDAŃSKA GDAŃSK
THE INTERNATIONAL SHIPBUILDING
AND ENGINEERING CO. LTD.**

WIDOKI EKSPORTU DO ARGENTYNY.

Poseł Rzeczypospolitej w Buenos Aires p. Władysław Mazurkiewicz przebywa obecnie w Warszawie i pragnie otrzymać informacje o zdolności eksportowej przemysłu polskiego, udzielając ze swej strony zainteresowanym przemysłowcom wskazówek co do warunków zbytu towarów polskich w Argentynie.

Polski Związek Przemysłowców Metalowych zamierza prosić p. posta o konferencję z członkami Związku, którzy już eksportują wyroby swoje do Argentyny lub przewidują możliwość tego eksportu w przyszłości. W tym celu Biuro Związku prosi pp. Członków o zgłoszenie niezwłocznie telefonicznie (222-44 lub 114-26) swego udziału w konferencji, o której terminie nastąpi powiadomienie również tą drogą po porozumieniu się z p. postem.

ZMIANA ROZPORZĄDZENIA O BILANSACH OTWARCIA W ZŁOTYCH.

W „Dzienniku Ustaw“ Nr. 21 z r. b. ukazało się rozporządzenie ministerjalne z d. 18 lutego 1925 r., zmieniające częściowo rozporządzenie z d. 1 lipca 1924 r. o szacowaniu przedmiotów majątkowych oraz sposobu księgowania przy sporządzaniu bilansów otwarcia w złotych (p. „Dz. Ust.“ Nr. 61, „Przemysł Metalowy“ Nr. 38 z r. 1924) i zmieniające także rozporządzenie z d. 21 września 1924 r. o komisjach szacunkowych (p. „Dz. Ust.“ Nr. 92, „Przem. Metal.“ Nr. 44 z r. 1924). Rozporządzenie to brzmi jak następuje:

§ 1. § 3 rozporządzenia z dnia 1 lipca 1924 r. otrzymuje brzmienie następujące:

1. Wartość nieruchomości, maszyn, urządzeń technicznych i wogóle przedmiotów nieprzeznaczonych do zbytu, a potrzebnych do prowadzenia przedsiębiorstwa z wyłączeniem surowców, półfabrykatów i materiałów pomocniczych winna być określona w kwocie, nieprzekraczającej ceny nabycia, przeliczonej na złote z uwzględnieniem stanu używalności na dzień bilansowy.

2) Na wniosek zainteresowanych może być dokonane oszacowanie urzędowe przedmiotów majątkowych, wymienionych w ust. 1 niniejszego paragrafu.

3) W wypadku ustalenia wartości przedmiotów majątkowych w drodze oszacowania urzędowego może być do bilansu otwarcia wstawiona najwyższa wartość oszacowania bez względu na cenę nabycia.

4) Za cenę nabycia obiektów nabytych za akcje lub udziały własne, względnie wniesionych jako aport, przyjmuje się cenę nabycia tych obiektów przez zbywcę, względnie oszacowanie urzędowe (ust. 2 niniejszego paragrafu).

§ 2. § 4 rozporządzenia z dnia 1 lipca 1924 r. uzupełnia się w sposób następujący:

Przy uwzględnieniu jednakże wypadków, przewidzianych ust. 4 § 36 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. № 55 poz. 542).

§ 3. § 6 rozporządzenia z dn. 1 lipca 1924 r. otrzymuje brzmienie następujące:

„Wartość walut zagranicznych oraz należności i zobowiązań w tych walutach winna być obliczona podług przeciętnego kursu giełdowego“.

§ 4. Przedsiębiorstwa, mające zobowiązania w walutach zagranicznych zaciągnięte jednak przed wojną, o ile spłata tych zobowiązań została rozłożoną na mocy układu z wierzycielami na raty amortyzacyjne, mogą do bilansów otwarcia w złotych bez uszczuplenia kapitału własnego przyjąć po stronie aktywów, do wysokości tych zobowiązań, pozycję do stopniowego umorzenia.

Pozycja ta winna być umarżoną równoległe w terminie płatności zobowiązań.

O ile pozycja do stopniowego umorzenia dosięga połowy kapitału własnego przedsiębiorstwa—aż do czasu umorzenia tej pozycji przedsiębiorstwo nie powinno wypłacać dywidendy, o ile zaś pozycja ta nie dosięga połowy kapitału własnego, dywidenda może wynosić najwyżej 6 od sta rocznie.

Paragraf niniejszy nie ma zastosowania do przedsiębiorstw bankowych.

§ 5. Ustęp a) § 3 rozporządzenia z dnia 21 września 1924 r. skreśla się

§ 6. Do ustępu 2 § 4 rozporządzenia z dnia 21 września 1924 r. dodaje się na końcu: „oraz współczesne koszty budowy z uwzględnieniem zużycia”.

§ 7. Zdanie pierwsze § 5 rozporządzenia z dn. 21 września 1924 r. otrzymuje brzmienie następujące:

„Wynagrodzenie dla rzeczoznawców ustala się w ten sposób, że o ile szacunek nie przekroczy 2.000.000 zł. wynagrodzenie wynosić będzie 1 zł. od tysiąca, o ile zaś szacunek przekroczy powyższą kwotę—od przewyżki liczone będzie 50 gr. od tysiąca.

Najniższe wynagrodzenie wynosi 500 zł.”

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PRZELICZENIE NA ZŁOTE PAŃSTWOWEGO PODATKU DOCHODOWEGO NA R. 1925.

W № 28 „Dziennika Ustaw“ z r. b. ukazało się rozporządzenie ministra skarbu z dnia 9 marca 1925 r. w sprawie przeliczenia na złote markowych podstaw wymiaru państwowego podatku dochodowego na rok podatkowy 1925 — następującej treści:

§ 1. Dochód, wyrażony w markach polskich, podlegający opodatkowaniu na rok podatkowy 1925, przeliczany na złote według przeciętnej wartości złotego z tego okresu czasu, w którym został osiągnięty.

§ 2. Dla celów przeliczenia marek na złote w związku z postanowieniem § 1 niniejszego rozporządzenia, wartość złotego dla poszczególnych lat operacyjnych (gospodarczych) ustala się, jak następuje:

Dla dochodu osiągniętego w roku operacyjnym (gospodarczym) obejmującym okres:

- 1) od 1 lutego 1923 r. do 31 stycznia 1924 r. 1 zł. = 284 000 mk.
- 2) „ 1 marca „ „ 29 lutego „ 1 zł. = 433 000 „
- 3) „ 1 kwietnia „ „ 31 marca „ 1 zł. = 582 000 „
- 4) „ 1 maja „ „ 30 kwietnia „ 1 zł. = 731 000 „
- 5) „ 1 czerwca „ „ 31 maja „ 1 zł. = 881 000 „
- 6) „ 1 lipca „ „ 30 czerwca „ 1 zł. = 1 030 000 „

O ileby po dniu 30 czerwca 1924 r. rachunkowość była prowadzona w markach, to przeliczenie na złote dochodu, wyrażonego w markach polskich, winno być uskutecznione podług niżej podanego stosunku dla dochodu osiągniętego w okresie:

- 7) od 1 sierpnia 1923 r. do 31 lipca 1924 r. 1 zł. = 1 180 000 mk.
- 8) „ 1 września „ „ 31 sierpnia „ 1 zł. = 1 330 000 „
- 9) „ 1 październ. „ „ 30 września „ 1 zł. = 1 470 000 „
- 10) „ 1 listopada „ „ 31 październ. „ 1 zł. = 1 610 000 „
- 11) „ 1 grudnia „ „ 30 listopada „ 1 zł. = 1 730 000 „
- 12) „ 1 stycznia 1924 r. „ 31 grudnia „ 1 zł. = 1 800 000 „

Powyższe relacje służą również do przeliczenia dopuszczalnych odliczeń od ogólnego dochodu (art. 10 punkt 3 i 4 ustawy o państwowym podatku dochodowym).

§ 3. Płatnicy, prowadzący prawidłową rachunkowość, zamiast przeliczenia dochodu według przeciętnej wartości złotego (§ 1 i 2 nin. rozporządzenia), mogą ustalić dochód, miarodajny do opodatkowania, na podstawie rocznego bilansu zamknięcia, zestawionego w złotych.

W wypadkach zestawienia bilansów otwarcia roku operacyjnego (1923/24, wzgl. 1924) w złotych w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 czerwca 1924 r. (Dz. U. № 55, p. „Przem. Metal”. № 38 z r. 1924), przeliczenie rachunków markowych winno być dokonane trybem, wskazanym w § 12 rozporządzenia ministra skarbu z dnia 1 lipca 1924 r. (D. U. № 61, p. „Przem. Metal”. № 38 z r. 1924).

W wypadkach zestawienia ksiązkowego otwarcia roku operacyjnego (1923/24, względnie 1924 r.) w markach polskich, złotowy podatkowy bilans zamknięcia za rok 1923/24 (1924) winien być sporządzony na podstawie przepisów waloryzacyjnych, wydanych dla celów wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1924, z tą jednak zmianą, że zarówno pozostałości początkowe (bilansu otwarcia) jak też pozostałości ostateczne (bilansu zamknięcia, na rachunkach mieszanych (bilansowo-wynikowych) — winny być podane w wartości, obliczonej w sposób

przewidziany w §§ 4 i 6 rozporządzenia ministra skarbu z dnia 1 lipca 1924 r. (D. U. № 61, „P. M.” № 38).

Pobranie państwowego podatku dochodowego od nadwyżki, która powstanie z obliczenia w powyższy sposób pozostałości rachunków mieszanych (bilansowo-wynikowych) w podatkowym bilansie otwarcia roku operacyjnego (gospodarczego) 1923/24 wzgl. 1924 w porównaniu z bezpośrednio poprzedzającym podatkowym złotowym bilansem zamknięcia, narazie odraża się.

Nadwyżka, o której mowa w poprzednim ustępie niniejszego paragrafu, będzie do złotowego podatkowego bilansu otwarcia zbilansowana przez wprowadzenie do pasywów tego bilansu pozycji: „różnica pozostałości rachunków mieszanych”.

§ 4. Przepisy § 3 niniejszego rozporządzenia mają analogiczne zastosowanie w wypadkach sporządzenia bilansu otwarcia w złotych w ciągu roku operacyjnego.

§ 5. Dla celów zestawienia bilansu zamknięcia w złotych w myśl § 3 niniejszego rozporządzenia ustala się następującą wartość złotego:

na dzień	1 lutego	1923 r.	1 zł. =	6 800 mk.
„	1 marca	„	1 zł. =	8 700 „
„	1 kwietnia	„	1 zł. =	8 100 „
„	1 maja	„	1 zł. =	9 000 „
„	1 czerwca	„	1 zł. =	10 200 „
„	1 lipca	„	1 zł. =	20 000 „
„	1 sierpnia	„	1 zł. =	38 000 „
„	1 września	„	1 zł. =	48 000 „
„	1 październ.	„	1 zł. =	68 000 „
„	1 listopada	„	1 zł. =	308 000 „
„	1 grudnia	„	1 zł. =	684 000 „
„	1 stycznia	1924 r.	1 zł. =	1 220 000 „
„	31 stycznia	„	1 zł. =	1 800 000 „
„	29 lutego	„	1 zł. =	1 800 000 „
„	31 marca	„	1 zł. =	1 800 000 „
„	30 kwietnia	„	1 zł. =	1 800 000 „
„	31 maja	„	1 zł. =	1 800 000 „
„	30 czerwca	„	1 zł. =	1 800 000 „
„	i dnie następne	„	1 zł. =	1 800 000 „

oraz przeciętną wartość złotego:

w miesiącu	lutym	1923 r.	1 zł. =	8 000 mk.
„	marcu	„	1 zł. =	8 300 „
„	kwietniu	„	1 zł. =	8 600 „
„	maju	„	1 zł. =	9 500 „
„	czerwcu	„	1 zł. =	16 500 „
„	lipcu	„	1 zł. =	24 200 „
„	sierpniu	„	1 zł. =	46 000 „
„	wrześniu	„	1 zł. =	53 800 „
„	październiku	„	1 zł. =	166 000 „
„	listopadzie	„	1 zł. =	360 000 „
„	grudniu	„	1 zł. =	956 000 „
„	styczniu	1924 r.	1 zł. =	1 800 000 mk.

i miesiącach następnych.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ODMOWA.

Dyrekcja Oddziału Banku Polskiego w Radomiu, uwzględniając warunki specjalne swojej klienteli przemysłowej, rozsiadłej po całym terytorjum województwa kieleckiego, stosowała zwyczaj udzielania jej zaliczek w okrągłych sumach na rachunek przedstawionych do dyskonta weksli, natychmiast po ich zakwalifikowaniu przez komitet dyskontowy, nie czekając na dokonanie szczegółowego obrachunku. Zwyczaj ten pozwalał przybyłym z dalszych stron przemysłowcom — z Kielc, Skarżyska, Końskich, Suchedniowa i t. d. — na powrót do swych fabryk tego samego dnia, kiedy się odbywało posiedzenie komitetu dyskontowego, z otrzymaną gotówką na wypłatę robocizny. To godne uznania przystosowanie się Oddziału B. P. do potrzeb miejscowych natrafiło niestety na opór ze strony Dyrekcji Naczelnej w Warszawie i zwyczaj, o którym mowa, na skutek nakazu z Centrali, został skasowany.

Zarząd Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych, popierając starania Oddziału Radomsko-Kieleckiego swego Związku, wystosował do p. Dyrektora Naczelnego Banku Polskiego w Warszawie motywowaną prośbę o przywrócenie dotychczasowego, nader

dogodnego dla przemysłowców zwyczaj. P. dr. Mieczkowski udzielił niezwłocznie odpowiedzi, lecz niestety—odmownej, motywując swą odmowę względami zasadniczymi.

Znając przychylne stanowisko p. Dyrektora Naczelnego dla spraw przemysłu, mamy nadzieję, że odmowa ta nie będzie ostateczną i że Dyrekcja Banku Polskiego znajdzie sposób uwzględnienia potrzeb swojej klienteli prowincjonalnej.

RYNEK TOWAROWY NA SUROWCE I ARTYKUŁY TECHNICZNE DLA PRZEMYSŁU METALOWEGO.

Ceny hurtowe na surowce i artykuły techniczne dla przemysłu metalowego w dniu 27 marca 1925 r. w złotych (pg. danych S. A. „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi“).

a) za 1 tonę franco wagon stacja załadowania:

Surówka odlewnicza „Chlewiska“ na węglu drzewnym	Zł. gr. 150.—
Surówka odlewnicza „Stąporków“ № I	147.—
„ „ „ Ostrowiecka № I	147.—
Surówka odlewnicza Witkowska № I (ocłona)	161.—
Złom żeliwny (fragment lany)	123.—
Żelazo handlowe krajowe	200.—
Bednarka gorąco walcowana	235.—
Bednarka zimno walcowana	405.—
Walcówka (druć okrągły od 5 1/2 do 13 mm., kwadratowy od 5 1/4 do 8 mm.)	265.—
Blacha (cena zasadnicza)	270.—
Koks karwiński	45.—
Koks górnosiłski twardy	33.—
„ „ miękki	33.—
Węgiel kowalski myty cieszyński	37.35

b) za 100 kg. loco skład Warszawa:

Pokost chemicznie czysty gwarantowany	235.—
Olej wrzecionowy 3 — 4/20°	24,21
„ „ 5 — 6/20°	30,19
„ „ III 3 — 3,5/50°	33,87
Olej maszynowy IV 4 — 4,5/50°	35,97
„ „ V 5 — 5,5/50°	40,17
„ „ VI 6 — 6,5/50°	43,32
„ „ VII 7 — 7,5/50°	46,47

Olej cylindrowy do pary przegrzanej	60,96
„ „ „ „ nasyconej 220—230°	44,68
Smar Tovotte'a	50,69
Benzyna 721/730	81,60
„ „ 751/760	58,80
„ „ 771/780	45,50

Cena odlewów z metali półszlachetnych.

Podług notowań Koła Odlewni metali półszlachetnych od dnia 15 stycznia obowiązują aż do odwołania następujące ceny na:

armaturę mosiężną	2 zł. 75 gr.
armaturę brązową	3 zł. 65 gr.
„ fosforbrązową	3 „ 75 „
odlew mosiężny galanteryjny	4 „ 00 „

Ceny te rozumieją się za 1 kg. loco fabryka bez opakowania za gotówkę.

Ceny odlewów ze stopów specjalnych.

Koło odlewni metali półszlachetnych notuje następujące ceny odlewów ze stopów specjalnych, przepisanych przez ministerstwo kolei żelaznych dla taboru P. K. P.

Gatunek stopu i marka	Cena za 100 kg.
Bronz panewkowy VII ₁	390 złotych
„ osprzętowy VII ₂	365 „
„ fosforowy VII ₃	395 „
Mosiądz VIII	285 „

Powyższe ceny rozumieją się przy wadze jednej sztuki odlewu nie niżej 2 kg. Za odlew wagi poniżej 2 kg. dolicza się do cen powyższych 8‰.

NOTATKI.

Jakim językiem przemawia się do rządu w Polsce.

W № 86 „Robotnika“ z dn. 27. III. 1925 na naczelnem miejscu czytamy następujący komunikat Związku Zawodowego Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej:

„Zarząd Gł. zwraca się do Rządu z kategorycznym żądaniem, aby zaniechał wszelkich gwałtów nad strajkującymi robotnikami i funkcjonariuszami Związku i oświadcza, że w razie zastosowania represji — strajk natychmiast zostanie rozszerzony na całą Rzeczpospolitą Polską.

Jednocześnie Zarząd Gł. żąda, aby Rząd zabronił w czasie strajku wykonywania eksmisji, gdyż w przeciwnym razie Zarząd Gł. zdejmuje z siebie odpowiedzialność za ewentualne zaburzenia“.

Tak się przemawia do rządu w Polsce. Ton słynnego ultimatum dużej Austrii do małej Serbji nie był bardziej wyniosły.

Tow. Akc. J. JOHN w Łodzi

WYRABIA JAKO SPECJALNOŚĆ:

Transmisje i części transmisyjne; **Koła** zębate; **Naprężacze** pasów i t. p. Konstrukcja lekka i solidna; wykonanie wzorowe; minimalne zużycie siły i smarów. Dostawa normalnych części z zapasu.

Tokarki szybko tnące, konstrukcji nowoczesnej wykonane najdokładniej, o wysokości kół 150, 230 i 300 mm i długości toku do 3 metrów. Łby rewolwerowe, lunety, uchwyty samocentrujące. **Imadła** równoległe o szerokości szczęk 100 mm.

Wiertarki słupowe 32 i 40 mm.

Kalandry wszelkiego rodzaju dla przemysłu włókienniczego i papierniczego jak: rolkowe, frykcyjne, wodne, matowe, **finiszowe** prasy nieckowe (Muldenpressen). Wykonanie pierwszorzędne, w niczem nieustępujące najdroższemu zagranicznemu kalandrom. Około 200 kalandrów w ruchu. **Reparacja** walców, obtaczanie, szlifowanie i obijanie bawełną, jutą lub papierem.

Śruby z nakrętkami wszelkiego rodzaju.

Kotły żeliwne oryg. Strebel'a do ogrzewań centralnych.

Ruszty ekonomiczne podług własnego systemu i **odlewy** według nadesłanych modeli lub rysunków.

Własne biura sprzedaży:

WARSZAWA	LWÓW	KRAKÓW	POZNAŃ	KATOWICE	LUBLIN	GDĄŃSK
Jerozolimska 51	Zybkiewiczza 39	Basztowa 24	Wały Z. Augusta 2	Batorego 4	Krak.-Przedm. 58	Schüsseldamm 62

Cena blachy ocynkowanej.

Cynkownia warszawska notuje następujące ceny blachy żelaznej ocynkowanej za 100 kg. franco wagon Warszawa:

711×1 422×0,5 mm.	80 zł. — gr.
711×1 422×0,525mm.	79 " — "
711×1 422×0,55 mm.	78 " — "
1 000×2 000×0,5 mm.	82 " — "
1 000×2 000×0,55 mm.	80 " — "

Ceny te rozumieją się za 100 kg.

Ceny metali według notowań giełdy londyńskiej w dn. 25. III. 25 r. w złotych po kursie dnia za tonnę metr.

Aluminium	3056	Miedź standard	1631
Antymon	1699	Ołów miękki	1161
Cyna standard	6094	Nikiel	4036
Cynk hutniczy	936	Rtęć	9680
Miedź elektrolityczna	1655	Srebro za 1 kg.	108

Tendencja spokojna

WYDAWCA: W imieniu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych: Dyrektor Zarządzający inż. **S. J. Okolski.**
REDAKTOR inż. **Maurycy Chorzewski.**

Armatura na parę i wodę:

Spółka Akcyjna Budowy Kociołów Parowych i Maszyn. „W. Fitzner i K. Gamper” w Dąbrowie.

* S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Beczki żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Bryczki:

Szydłowiecka Fabryka Bryczek Bracia Węgrzeczy, Fabryka w Szydłowcu Biuro w Warszawie Wspólna 4 m. 3 tel. 192-40.

Dźwigniki—Łańcuchy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Aleja Jeruzolimka 20 tel.: 29-64 i 220-00.

* Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła”, Chłodna 5, tel. 47-78.

Garnki i przewody rurowe:

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Garbarskie maszyny:

B-cia Steinberg i Sp. w Warszawie, Wronia 80.

Gryzarki:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Gryzarki uniwersalne:

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

Gwoździarki i ciągaraki:

B-cia Steinberg i Sp. w Warszawie, Wronia 80.

Imadła:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Imadła ślusarskie kute:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Kalandry:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Konstrukcje żelazne:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski Sp. Akc. w Lublinie.

* S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Konstrukcje żelazne, schody, cieplarnie:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Kotły parowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Karoserje:

Koła samochodowe ciężarowe Szydłowiecka Fabryka Bryczek Bracia Węgrzeczy, Fabryka w Szydłowcu Biuro w Warszawie Wspólna 4 m. 3 tel. 192-40.

Kuto lane odlewy:

Inż. Gniazdowski Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

Kuźnie połowe:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Liny stalowe—Drut stalowy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Aleja Jeruzolimka 20 tel.: 29-64 i 220-00.

Lokomobile przemysłowe:

Nitsche i S-ka, Fabryka Maszyn w Poznaniu.

Łańcuchy rolkowe:

Do samochodów ciężarowych, osobowych i motocyklowych. Łańcuchy Galla do transmisji i przegubowe, Fabryka St. Kubiak, Warszawa, Hrubieszowska 9 tel. 75-44.

Łańcuchy „Galla”:

Transmisyjne, ciężarowe i rolkowe wszelkich wymiarów. Bracia Mencil, Fabryka Wyróbów Żelaznych. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 3, tel. 13-83.

Maszyny rolnicze:

Nitsche i S-ka, Fabryka Maszyn w Poznaniu.

Młocarnie szerokomłotne syst. „Jaehne”:

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

Maszyny ceglarskie:

B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Narzędzia do obróbki metali:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Obrabiarki do metali i drzewa:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Odlewy żelazne:

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Odlewnie żelaza:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Odlewnie żelaza i metali:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Okna żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

Okna żelazne i drewniane

z własnym okuciem fabrycznym: Jan Broda, Toruń.

Okucia budowlane i meblowe:

Jan Broda, Toruń.

Piece żelazne syst. powolnego spalania:

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Prasy ekscentryczne, frykcyjne i balansowe:

B-cia Steinberg i Sp. w Warszawie, Wronia 80.

Prasy, tłoczkarki cierne: miamośrodowe i balansowe:

B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Pędnie:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

* B-cia Steinberg i S-ka, w Warszawie Wronia 80.

* B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

* Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Pompy:

Brandel, Witoszyński i S-ka, Grochowska 37.

Prasy miamośrodowe:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Rusztza do palenisk ruchomych i stałych:

St. Weigt i S-ka, Łódź, Senatorska 22, tel. 2-87.

Sikawki i narzędzia ogniowe:

Bracia Mencil, Fabryka Wyróbów Żelaznych i Sikawek. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 3, tel. 13-83.

Suwnice (kran) mostowe, przesuwne, dźwigi pionowe-elektryczne, transmisyjne, ręczne:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

* Bracia Jenike, inż. Warszawa, Aleja Jeruzolimka 20 tel.: 29-64 i 220-00.

* Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła”, Chłodna 5, tel. 47-78.

Śruby, nakrętki, nity: Bartelmuss i Suchy, Bielsko (Śląsk).

Śruby: Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Strugarki:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Suwnice:

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Taczki żelazne 75 i 100 litr.

pojemności: Jan Broda, Toruń.

Tokarki:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Turbiny wodne syst. Francis’a

o wysokim współczynniku pożytecznego działania. L. Warwasiński, J. Wojakowski i Sp. Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza w Noworadomsku.

Urządzenie do motorów na gaz ssany (generatory):

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Wagony wąskotorowe osobowe i towarowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Walce młyńskie utwardzone:

St. Weigt i S-ka, Łódź, Senatorska 22, tel. 2-87.

Walce żeliwne utwardzone:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Wiertarnie kolumnowe szybkie:

Najnowszego typu. L. Warwasiński, J. Wojakowski i Sp. Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza w Noworadomsku.

* Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

Wiertarki:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

CENY OGŁOSZEŃ: Przed tekstem: cała strona złp. 120; pół strony złp. 70; 1/4 strony złp. 40; 1/8 strony złp. 25; Za " " " " " " 90; " " " " " " 50; " " " " " " 30; " " " " " " 20; Drobne ogłoszenia: tekst 3 wierszowy 20 zł. kwartalnie; za każdy wiersz dodatkowy 5 zł. kw.